

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9CoCsp/23/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7817210745
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Popovičová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7817210745.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Popovičovej a členiek senátu JUDr. Gizely Majerčák a JUDr. Aleny Mikovej v spore žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpeného: Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, proti žalovaným: 1/ A. S., nar. XX.X.XXXX, bytom v C., Š. XX, 2/ A. C., nar. X.X.XXXX, bytom v C., S. XXX, toho času v Domove dôchodcov Trebišov, zastúpený JUDr. A. C., nar. X.X.XXXX, bytom vo T., H. XXXX/XX, o zaplatenie 748,12 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného v 2. rade proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 9.3.2022 č.k. 9Csp/231/2017-172

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania.

Žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom uvedenom v záhlaví tohto rozhodnutia uložil žalovaným povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne 748,07 eur s 5% ročným úrokom z omeškania od 29.7.2018 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100% zo strany žalovaných, ktorých zaviazal spoločne a nerozdielne s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovaným zaplatenia 748,12 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne od 6.7.2015 do zaplatenia, spoločne a nerozdielne, titulom plnenia zmluvy o revolvingovom úvere.

3. Vykonaným dokazovaním vzal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobca ako veriteľ a žalovaní ako dlžníci uzavreli dňa 29.1.2015 zmluvu o revolvingovom úvere na sumu 600,- eur, z obsahu ktorej vyplynul informatívny údaj o mesačnej platbe (mesačná splátka úveru spolu s platbou podľa Dohody o poskytovaní služieb) vo výške 32,80 eur, splatnosť úveru (počet splátok) 42, mesačná splátka (vrátane úrokov) 18,98 eur, celková čiastka pri revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť (t.j. revolving + úroky za celú dobu čerpania revolvingu) 857,16 eur, RPMN za úver 26,04 eur, ročná úroková sadzba 18,11%, priemerná RPMN za úver 36,30%, poplatok za poskytnutie úveru 60,- eur.

4. Po právnom posúdení zmluvného vzťahu v zmysle § 52, § 53 ods. 6, 9 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1, ods. 4 a § 1a ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Zb., § 9 ods. 1, 2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu 29.1.2015 dospel k záveru, že nárok žalobcu je dôvodný v časti o

zaplatenie 748,07 eur s 5% ročným úrokom z omeškania od 29.7.2018 do zaplatenia, preto žalobe v tejto časti vyhovel a v zostávajúcej časti žalobu zamietol.

5. K obrane žalovaného v 2. rade, ktorý tvrdil, že k uzavretiu zmluvy ho donútil žalovaný v 1. rade, ktorý ho psychicky a fyzicky vydieral, čo bolo podľa neho preukázané aj v iných prípadoch, súd prvej inštancie dospel k záveru, že táto obrana neobstojí.

6. Žalovaný v 1. rade poprel tvrdenia žalovaného v 2. rade a v tej súvislosti uviedol, že žalovaný v 2. rade podpísal predmetnú zmluvu bez toho, aby bol k tomu akokoľvek nútený. Po oboznámení sa s obsahom spisu Okresného súdu Rožňava sp. zn. 11Csp/45/2018, predmetom ktorého bolo zaplatenie 3.466,16 eur s prísl. titulom predčasne zosplatneného spotrebiteľského úveru poskytnutého veriteľom Poštovou bankou a.s. žalovaným v 1. a 2. rade na základe zmluvy o úvere zo dňa 21.1.2015 súd prvej inštancie zistil, že aj v tomto konaní žalovaný v 2. rade namietal, že zmluvu uzavrel pod nátlakom žalovaného v 1. rade. Tvrdil, že žiadne peniaze z úveru nedostal a že tie boli použité pre potreby rodiny žalovaného v 2. rade. V tomto konaní bolo vykonané znalecké dokazovanie súdnou znalkyňou z odboru zdravotníctva, odvetvie psychiatria, zo záverov ktorého vyplynulo, že u žalovaného v 2. rade bola zistená mierna neurokognitívna porucha, ktorá predstavuje parciálny pokles kognitívnych schopností v niektorých kognitívnych doménach so zachovaním vykonávania bežných denných neurčených zručností. Vzhľadom na biologický vek žalovaného v 2. rade znalkyňa MUDr. E. B. dospela k záveru, že tento je schopný konkrétneho logického myslenia, je schopný uvažovať na jednoduchšej abstraktnej úrovni, je schopný uvedomovať si logické kauzálne súvislosti, teda je spôsobilý byť účastníkom konania, je schopný uvedomovať si dôležitosť a vážnosť úkonov súdneho konania. Žalovaný v 2. rade v období okolo uzavretia zmluvy o úvere sa nachádzal v nepriaznivej životnej situácii, stal sa bezdomovcom a v tejto extrémnej situácii bol schopný kognitívnej flexibility samostatne analyzovať svoje možnosti. V čase uzavretia zmluvy (21.1.2015) žalovaný v 2. rade bol spôsobilý na právne úkony a spôsobilý právne konať. Súd v tomto konaní vo veci právoplatne rozhodol v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovel.

7. Po oboznámení sa so závermi znaleckého posudku znalkyne MUDr. E. B. s poukazom na to, že preskúmaná zmluva bola medzi zmluvnými stranami uzavretá len osem dní po tom, ako bola medzi iným žalobcom a tými istými žalovanými uzavretá zmluva o úvere, plnenie ktorej bolo predmetom konania vedeného pod sp. zn. 11Csp/45/2018 dospel súd prvej inštancie k jednoznačnému záveru, že aj pri uzatváraní predmetnej zmluvy dňa 29.1.2015 boli na strane žalovaného v 2. rade splnené rovnaké okolnosti, t.j. spôsobilosť na právne úkony a spôsobilosť právne konať, schopnosť chápať zmysel svojho konania. V konaní nebolo preukázané také konanie žalovaného v 2. rade, ktoré by odôvodňovalo posúdiť daný právny úkon ako neplatný z dôvodu, že by bol vykonaný pod nátlakom. Sú preto ustálil, že v konaní neboli preukázané žiadne dôvody majúce za následok vyslovenie neplatnosti preskúmaného právneho úkonu.

8. Pokiaľ ide o samotnú zmluvu o revolvingovom úvere, súd prvej inštancie právne vyhodnotil, že ide o zmluvu spotrebiteľskú, preto sa zaoberal prieskumom zmluvy z hľadiska ust. § 9 zák. č. 129/2010 Z.z., a to aj výškou odplaty - RPMN uvedenou v zmluve vo výške 26,04%. Správnosť výpočtu tohto údaja súd overil pomocou internetovej pomôcky - kalkulačky RPMN, a zistil, že výpočet RPMN vo výške 26,04% uvedený v zmluve o spotrebiteľskom úvere je správny. Výška RPMN v danom prípade neprevyšuje dvojnásobok percentuálnej hodnoty 13,95% ročne (vychádzajúc zo štatistiky zverejnenej na stránke Ministerstva financií SR zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úverov bankami a pobočkami zahraničných bánk za štvrtý štvrtrok 2014 pri zmluvnej splatnosti od 1 do 5 rokov vrátane pri ostatných spotrebiteľských úverov RPMN činilo 13,95%), s poukazom na ust. § 1 ods. 4 nar. vlády č. 87/1995 Zb. nepresahovalo výšku 27,90%. Výška odplaty (26,04%) nepresahuje maximálnu prípustnú odplatu, preto je táto dojednaná v súlade so zákonom v zmysle § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti vyžadované zákonom.

9. Z prehľadu platieb predloženého žalobcom vyplynulo, že žalovaní na úhradu čerpaného úveru zaplatili celkovo 49,04 eur po zohľadnení tejto čiastky (857,16 eur revolving + úroky za celú dobu čerpania revolvingu). Po odpočítaní poplatku za poskytnutie úveru vo výške 60,- eur činí neuhradený zostatok spotrebiteľského úveru sumu 748,07 eur. Preto zaviazal žalovaných spoločne a nerozdielne zaplatiť túto sumu žalobcovi a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

10. Spolu s istinou zaviazal žalovaných zaplatiť žalobcovi aj zákonné úroky z omeškania, pričom začiatok omeškania stanovil odo dňa 28.7.2018, t.j. po dni nasledujúcom po doručení výzvy na plnenie žalovanému v 2. rade (27.7.2018), pričom žalovanému v 1. rade bola doručená výzva ešte predtým 30.4.2018. V zostávajúcej časti o zaplatenie úrokov z omeškania žalobu zamietol.

11. O trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. a úspešnému žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania voči neúspešným žalovaným.

12. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný v 2. rade, podľa jeho obsahu z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ C.s.p. a odvolaciemu súdu podľa obsahu odvolania navrhol, aby rozsudok vo vzťahu k nemu zmenil tak, že žalobu zamietne. Odvolanie odôvodnil tým, že žalovaný v 1. rade využil jeho nepriaznivú osobnú situáciu, keď ho fyzicky a psychicky donútil uzavrieť zmluvu. Zneužil jeho dôveru voči nemu ako dôveryhodnej osobe s tvrdením, že pôžičku hodlá využiť na stavebné účely - výstavbu rodinného domu, čo však neuskutočnil a peniaze použil výlučne pre svoju osobnú potrebu. On z týchto peňazí nemal žiaden úžitok, z tohto dôvodu sa o neho nezaujímajú ani jeho vlastné deti.

13. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že tvrdenia žalovaného v 2. rade neovplyvňujú existenciu záväzku ako spoludlžníka, a preto odvolanie nemožno považovať za dôvodné. Navrhol rozsudok potvrdiť ako vecne správny.

14. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal odvolanie žalovaného v 2. rade bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 C.s.p. zák. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) v rozsahu danom ust. § 379 písm. b/ C.s.p., teda vo vzťahu k obom žalovaným, ktorí boli zaviazaní rozsudkom spoločne a nerozdielne, § 380 C.s.p., z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

15. Rozsudok je vo vyhovujúcom výroku vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

16. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 25.1.2023 o 9.50 hod. v pojednávacej miestnosti II. posch. č. dverí 202, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 19.1.2023 na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 3 C.s.p.

17. Odvolací súd po preskúmaní odvolania dospel k záveru, že namietané odvolacie dôvody nie sú naplnené.

18. Výsledky dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie dávajú dostatočný skutkový základ pre záver o dôvodnosti žaloby v priznanej sume o 748,07 eur s prísl., tvoriacej istinu a dojednané úroky.

19. Podstatou odvolacej argumentácie žalovaného v 2. rade je spochybnenie platnosti preskúmvanej zmluvy tvrdiac, že túto uzavrel pod psychickým a fyzickým nátlakom.

20. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný.

21. Sloboda a vážnosť sú základné náležitosti vôle. sloboda vôle vychádza z podmienok uzatvárania vôle konajúceho subjektu. Na slobodu vôle sa môže pôsobiť fyzickým donútením alebo psychickým donútením. Za fyzické donútenie súdna prax označuje použitie fyzického násillia na vykonanie právneho úkonu (napríklad násillím urobený pohyb rukou pri podpisovaní) a psychické donútenie sa stotožňuje s bezprávnou vyhrážkou a vyvoláva neplatnosť právneho úkonu len v prípade, ak je protiprávne, vzbudzuje dôvodnú obavu z úkonu toho, kto hrozí a je adresné, teda smeruje voči tomu, na kom sa právny úkon vynucuje.

22. Žalovaný v 2. rade v priebehu konania na súde prvej inštancie ale aj v odvolacom konaní tvrdí, že „žalovaný v 1. rade ho doslovne fyzicky, psychicky využil, zneužil jeho dôveru“. Na preukázanie týchto tvrdení však žalovaný v 2. rade nepredložil súdu žiadne dôkazy a nenavrhol súdu ani žiadne dôkazy vykonať. Na pojednávanie dňa 16.2.2022, na ktoré bol riadne predvolaný sa bez ospravedlnenia nedostavil, preto súd vec prejednal v neprítomnosti tejto strany sporu v súlade s § 180 C.s.p.

23. Správne súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že v konaní neboli preukázané žiadne také skutočnosti, ktoré by svedčili o tom, že predmetný právny úkon - zmluva o revolvingovom úvere nemala náležitosti platného právneho úkonu, a teda žeby zo strany žalovaného v 2. rade tento právny úkon nebol urobený slobodne a vážne, teda žeby bol urobený pod fyzickým alebo psychickým nátlakom. Žalovaný v 2. rade na preukázanie týchto svojich tvrdení nepredložil súdu žiadne dôkazy a ani v priebehu vykonaného dokazovania nevyplýnuli súdu žiadne pochybnosti o tom, že by daný právny úkon nemal byť z tohto hľadiska platným právnym úkonom. V tomto smere súd prvej inštancie vykonal zistenie po oboznámení sa s obsahom spisu vedeného pred Okresným súdom Rožňava po sp. zn. 11Csp/45/2018, keď zo záverov znaleckého posudku znalkyne MUDr. E. B. vyplynulo, že žalovaný v 2. rade bol v čase uzavretia zmluvy preskúmvanej v danej veci (21.1.2015) spôsobilý na právne úkony a spôsobilý právne konať, pričom podstatou obrany tohto žalovaného boli zhodné tvrdenia ako v tomto konaní, a teda že zmluvu uzavrel pod nátlakom žalovaného v 1. rade. Ani v tomto konaní neboli preukázané žiadne skutočnosti, ktoré by svedčili o tom, že preskúmvaný právny úkon nie je platným právnym úkonom, teda žeby bol urobený pod fyzickým alebo psychickým nátlakom. V danom prípade bola zmluva uzavretá dňa 21.1.2015, teda osem dní predtým, ako bola uzavretá zmluva o revolvingovom úvere medzi stranami sporu v preskúmvanej veci dňa 29.1.2015, teda v krátkom časovom úseku po sebe.

24. Správne teda súd prvej inštancie vyhodnotil, že v danom prípade neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by svedčili o tom, že preskúmvaný právny úkon - zmluva o revolvingovom úvere uzavretá dňa 29.1.2015, nie je platným právnym úkonom.

25. Pokiaľ ide o ďalšiu odvolaciu argumentáciu žalovaného v 2. rade, ktorý tvrdí, že finančné prostriedky získané zmluvou o revolvingovom úvere boli použité len žalovaným v 1. rade, táto nemôže ovplyvniť dôvodnosť nároku žalobcu voči obom žalovaným, keďže skutočnosť, akým spôsobom boli predmetné finančné prostriedky použité za situácie, keď obaja žalovaní vystupovali v danom zmluvnom vzťahu ako spoludlžníci, je bez právneho významu.

26. Z týchto dôvodov odvolací súd v súlade s § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil rozsudok vo vyhovujúcom výroku vrátane výroku o trovách konania ako vecne správny.

27. Predmetom odvolacieho prieskumu sa nestal výrok rozsudku v jeho zamietavej časti, ktorý nebol odvolaním napadnutý.

28. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a úspešnému žalobcovi priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k neúspešným žalovaným.

29. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).